

factis, earumdem quoque Congregationum, & cujuslibet earum, Monasteriorumque singularium statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis ipsis Congregationibus, & Monasteriis in contrarium præmissorum quomodolibet, ac sub quibusvis verborum formis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis concessis, confirmatis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro sufficienti eorum derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nil penitus omisso, & forma in illis tradita, observata, inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, ad effectum præmissorum, specialiter, expresse, ac latissime derogamus, ac derogatum esse volumus, ac omnibus illis, quæ in erectione dicti Montis Novennalis concessum est, non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 5. Aprilis 1594., Pontificatus nostri Anno III.

Sequitur Confirmatio Instrumenti ab eisdem Congregationibus initi cum Rev. Camera Apostolica pro augmento Montis Novennalis.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Ea recenset, quæ in super-
retur Constitutio conti-
neatur.

§. 1. CUM nuper Congregationibus Regularibus infra scriptis, videlicet Cassinen., & Montis Oliveti, Ordinis S. Benedicti, Lateranen. Canonicorum Regularium, sub Regula S. Augustini, Carthusianorum, Camaldulen., Cœlestinorum, Sancti Salvatoris Bononien., etiam Canonicorum Regularium: Vallis Umbrosæ, Cruciferorum, & S. Georgii in Alga, pariter Canonicorum Regularium, & Cisterciensium Lombardiæ, ac S. Hieronymi, & pro eis Procuratori Generali dictæ Congregationis Cassinen., & Priori S. Petri ad Vincula Urbis nomine omnium præfatarum Congregationum, ut summam scutorum sexaginta millium, quam ipsæ Congregationes Nobis ad belli sumptus, & opem chiarissimo in Christo filio nostro Rodolpho Romanorum Regi Illustri in Imperatorem electo adversus Turcarum impetum in Pannoniæ fines irumpentium, ferendam, tradere, & contribuere velle obtulerunt, facilius colligere, & comparare valeant, Montem Novennalem nuncupatum, augendi eidemque taxam aliquam inter se ex annuis cujusque redditibus, cum interventu tamen dilecti filii Theaurarii nostri generalis, constituendi, & assignandi, ac fructus Montis præfati ad sex tantum pro quolibet loco

reducendi, & super hujusmodi taxa tot loca ejusdem Montis ad rationem scutorum sex annuorum pro quolibet loco exigendi, & addendi, quot pro summa præfata congerenda opus esse compererint, dictaque loca sic addita cuicumque Mercatori, seu aliis personis, meliorem conditionem offerentibus, pretio inter eos, cum interventu ejusdem nostri Theaurarii conveniendo, & concordando, vendendi, & alienandi, dictumque pretium exinde percipiendi, penes dilectum filium Jo: Baptistam Ubertinum nostrarum, & Camera Apostolicæ pecuniarum Depositarium generalem, ad effectum præfatum deponendi, plenam, liberam, & amplam facultatem dederimus, & concesserimus, prout in nostris sub Annulo Piscatoris die 5. Aprilis proxime præteriti expeditis literis latius continetur, quarum tenor est qui sequitur, videlicet: Clemens Papa VIII. Ad futuram rei memoriam. In maximis reddituum angustiis, sicut divinæ placitum est voluntati, constituti, & gravissimis &c. pro ut supra.

§. 2. Quarum literarum vigore, sicut accepimus, dilecti filii Basilii de Itria Procurator substitutus præfate Congregationis Cassinen., loco Procuratoris generalis absentis, ac Ambrosii Morandus Bononienensis, Prior S. Petri ad Vincula Urbis, etiam a præfatis omnibus Congregationibus ad id deputati, & constituti, cum interventu etiam nostri Theaurarii Generalis super redditibus, & bonis cujusque dictarum Congregationum quamdam taxam scutorum trium millium centum quinquaginta novem, & bol. 60. monetæ constituerunt, & inter se pro rata distribuerunt, illamque Monti præfato applicarunt, & assignarunt, fructusque dicti Montis ad annua scuta sex tantum pro quolibet loco reducerunt, & limitarunt, ac super taxa, & summa prædicta, loca quingenta viginti sex, cum tribus quintis partibus alterius loci dicto Monti addiderunt, & univerunt, eidemque Monti sic addito, & unito, seu illius Depositario dictam summam pro rata unamquamque dictarum Congregationum tangente, de bimestri in bimestre anticipate, ultra summas, quas prius solvebant, a die prima dicti mensis Maii incipient., & sic deinceps in futurum continuando, hic Romæ in moneta argentea, libere solvere promiserunt, dictaque loca quingenta viginti sex, cum tribus quintis partibus alterius loci, dilectis filiis Laurentio Gavotto, & Sebastiano Marretto Civibus Savonenibus vendiderunt, pretio scutorum centum quatuordecim monetæ pro quolibet loco, & sic in totum scutorum sexaginta millium viginti quatuor monetæ per eos quibusdam modis, & temporibus solvendi, in manibus præfati Joannis Baptiste Ubertini nostri Depositarii generalis, & cum pactis, conditionibus, & Capitalis in Instrumento die 5. præsentis mensis Maii in Actis dilecti filii Lutii Calderini Camera Apostolicæ Notarii, celebrato latius contentis, cujus Instrumenti tenor talis est, videlicet.

Aucto itaque Novennali Monte, venditisque superadditis partibus XII. Congregationes Regulares sequens Instrumentum confecerit.

In

In Nomine Domini. Amen.

Tenor Instrumenti.

Cum nuper Sanctissimus D.N. Clemens Papa VIII. Congregationibus Regularibus infra scriptis, videlicet Cassinen., & Montis Oliveti, Ordinis S. Benedicti, Lateranen. Canonicorum Regularium sub Regula S. Augustini, Carthusianorum, Camaldulen., Cœlestinorum, S. Salvatoris Bononien., etiam Canonicorum Regularium, Vallis Umbrosæ, Cruciferorum, & S. Georgii in Alga pariter Canonicorum Regularium, & Cisterciensium Lombardiæ, ac S. Hieronymi, & pro eis Procuratori Generali dictæ Congregationis Cassinen., & Priori S. Petri ad Vincula Urbis nomine omnium præfatarum Congregationum, ut summam scutorum sexaginta millium, quam ipsæ Congregationes eidem Sanctissimo D. N. ad belli sumptus, & opem Romanorum Imperatori adversus Turcarum impetum in Pannoniæ fines irumpentium ferendam, tradere, & contribuere velle obtulerunt, facilius, & commodius comparare valeant, Montem Novennalem nuncupatum (quod quidem nulla alia minus dispendiosa, ac magis expedita ratio se se offert) augere, eidemque taxam aliquam inter se, pro cujusquam ipsarum facultate reddituum annuorum, cum interventu tamen Reverendissimi Domini Theaurarii generalis, constituere, & assignare, seu fructus Montis præfati ad sex tantum pro quolibet loco reducere, & super taxa, seu rata sic constituenda, & assignanda, tot loca ejusdem Montis ad rationem scutorum sex annuorum pro quolibet, erigere, & addere. quot pro summa præfata congerenda sufficient, dictaque loca sic addita cuicumque Mercatori, seu illis personis meliorem conditionem offerentibus, pretio inter eos, cum interventu ejusdem Reverendissimi Domini Theaurarii conveniendo, & concordando, vendere, & alienare, dictumque pretium exinde percipiendum penes Magnificum D. Jo: Baptistam Ubertinum Sanctissimi D. N. Papæ, & Camera Apostolicæ pecuniarum Depositarium Generalem, ad effectum prædictum, & in computum seorsim ab aliis rationibus Camera deponere libere, & licite valeant, plenam, liberam, & amplam facultatem concessit, & alias, prout in eisdem in forma Brevis sub Annulo Piscatoris die quinta Aprilis 1594. Anno Tertio expeditis literis latius continetur, tenoris infra scripti videlicet: Hic refertur de verbo ad verbum prælaudata Clementis Constitutio.

Volentes modo Rev. PP. Basilii de Itria Procurator substitutus loco Reverendissimi Don Julii de Cremona Procuratoris generalis supra dictæ Congregationis Cassinenensis absentis, de qua substitutione constare asseruit sub Rogitu D. Torquati de Floravantiibus Fidem, seu Instrumentum exhibere promissit in Actis mei &c. infra triduum, & Reverendissimus Don Ambrosius Morandus Bononienensis, Prior S. Petri ad Vincula Urbis, Congregationis Sancti Salvatoris Bononienensis, tam vigore Bull. Rom. Tom. V. Par. II.

facultatis eis a Sanctissimo D. N. per dictas Literas attributæ, quam Mandati Procura per Congregationes prædictas, seu illarum Procuratores generales facti, per D. Joannem Gugnetum Illustrissimi Almæ Urbis Vicarii Notarium sub die 15. Mensis Aprilis proxime præteriti rogat. Quod exhibuerunt, tenoris &c. Ideo Anno a Nativitate D. N. Jesu Christi millesimo quingentesimo nonagesimo quarto, Indictione septima, die vero quinta mensis Maii, Pontificatus ejusdem Sanctissimi D. N. Clementis, divina providentia Papæ VIII. Anno III. coram Illustrissimo, & Reverendissimo D. Bartholomæo Cesio Suae Sanctitatis, & Camera Apostolicæ Theaurario Generali, & in mei Camera Apostolicæ Notarii, testiumque infra scriptorum, ad hæc specialiter vocatorum, & rogatorum præsentia personahiter constituti, præfati RR. PP. D. Julius de Cremona, & D. Ambrosius Morandus Procuratores, ac vice, & nomine dictarum Congregationum declarantes, in primis, & ante omnia, se habere certam, & indubitam scientiam, & notitiam de licentia, & facultate sibi in præsentis Literis concessa, deque omnibus, & singulis in eis contentis, dictamque licentiam, & facultatem acceptantes, illaque utentes, & uti volentes, ac taxa, contributione, & portione, quam unaquaque dictarum Congregationum dicto Monti solvebat, prout asseruerunt, visis, & consideratis, reducto, & æstimato valore scutorum auri in auro a julis undecim cum dimidio, prout aliquæ ex eis prius solvebant ad julios duodecim, & addito illo pluri infra scriptæ taxæ, & factis computis, adhibitis etiam Peritis Calculatoribus, & Ratiocinatoribus, omnibusque mature discussis, vigore dictarum facultatum, ac alias omni meliori modo &c. & super omnibus, & singulis cujuscumque dictarum Congregationum bonis, juribus, & redditibus, summam, seu taxam infra scriptam inter eas, ut infra distribuenda, & assignanda, constituerunt, ac imposuerunt, videlicet Cassinen. scutorum nongentorum sexaginta quinque monetæ de julis decem pro quolibet scuto, Carthusien. scutorum sexcentorum sexaginta octo, bol. 48., Lateranen. scutorum quadringentorum, octuaginta duorum, bol. 90. Montis Oliveti scutorum quingentorum duodecim, bol. 5., S. Salvatoris scutorum centum quadraginta trium, bol. 57., Vallis Umbrosæ scutorum octuaginta octo, & bol. 4., Cisterciën. Lombardiæ scutorum viginti septem, S. Hieronymi scutorum viginti septem, S. Georgii in Alga scutorum undecim, Cruciferorum scutorum quinque, bol. 10. similibus, ultra summas, quas prius dicto Monti solvebant, quibus quidem, additis scutis quadraginta tribus, bol. 35. pro reductione infra scripta Priorum Locorum a scutis 6., & bol. 3. pro quolibet loco ad scuta sex tantum, & scutis undecim, quæ superant ex fructibus dictorum priorum locorum, constituent summam scutorum trium millium centum quinquaginta novem, bol. 60. monetæ,

B 2

netæ, quam quidem Monti Novennali præfato applicarunt, appropriarunt, & assignarunt, dictique Monti, ac illius priorum, & antiquiorum locorum fructus a dictis scutis sex, & bol.3., seu quacumque alia summa ad annua scuta sex tantum reducerent, & super dicta bona, & summa, ut præmittitur, dicto Monti constituta, aucta, & assignata, alia loca quingenta viginti sex, cum tribus quintis partibus alterius loci fecerunt, creaverunt, & creaverunt, illaque Monti Novennali prædicto addiderunt, univertunt, & incorporarunt, ipsumque Montem Novennalem ad dicta loca, seu portiones quingentas viginti sex cum tribus quintis partibus alterius loci extenderunt, & auxerunt, ita ut tam antiqua, & priora, quam nova, & nunc addita loca unum, idemque Monti Corpus, & Collegium absque aliqua prorsus etiam ratione prioritatis, seu posterioritatis differentia constituent, & efficiant, dictorumque additorum locorum Emptores omnibus, & singulis gratis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, juribus, & privilegiis, quibus antiquiora loca, illorumque Emptores, & Possessores, juxta dicti Monti erectionis formam utuntur, potiuntur, & gaudent, uti, potiri, & gaudere possunt, & poterunt in futurum, pariformiter, & æque principaliter uti, potiri, & gaudere possunt, valeant, & debeant in omnibus, & per omnia, perinde ac si loca omnia præfata in simul ab initio, & in primæva dicti Monti erectione creata, & instituta fuissent, dictoque Monti sic addito, extenso, & aucto, ac illius Depositario, Procuratores præfati, quibus supra nominibus summas prædictas pro rata, & portione unamquamque dictarum Congregationum respective tangente, ultra summas, quas prius unaqueque solvebat,olvere promiserunt de bimestri in bimestre anticipare a die prima præsentis mensis Maii incipiendo, & sic deinceps in futurum continuando hic Romæ libere &c. in moneta argentea, ita ut a die prima Maii in futurum quelibet ex dictis Congregationibus pro fructibus dicti Monti solvat infra scriptas summas, videlicet:

Castinen.	sc. 4768. 40.
Carthusien.	sc. 3299. 30.
Lateranen.	sc. 2384. 66.
Montis Oliveti	sc. 515. 84.
Camaldulen.	sc. 161. 5.
S. Salvatoris	sc. 143. 57.
Vallis Umbrosæ	sc. 88.
Cisterciën. Lombardiæ	sc. 27.
S. Hieronymi	sc. 27.
S. Georgii in Alga	sc. 181. 72.
Cœlestin.	sc. 158. 87.
Cruciferorum	sc. 72. 95.

sc. 11826.

Ad quas quidem summas, ut præmittitur de bimestri in bimestre anticipare, & respective solven. omnes dictas Congregationes, omniaque illarum bona, jura, redditus, &

introitus ad favorem dicti Monti, & illius Creditorum, licet absentium, me Notario pro illis, ac omnibus, quorum interest &c. acceptan., & stipulan., obligarunt, & hypothecarunt, dictumque Montem, ac illius Collegium, & Creditores in omne jus, locum, & privilegium quoad summas prædictas respective posuerunt, & subrogarunt, omniaque alia in dictis literis contenta, quæ hic pro sigillatim repetitis habeantur, & sint, eisque incumbentia, & per eos adimplenda perpetuo inviolabiliter adimplere, & observare promiserunt. Et ulterius pro hujusmodi negotii expeditione, & executione, afferentes dicti RR. Patres se omnem diligentiam adhibuisse de, & super venditione, & alienatione dicti Monti facien. ad effectum quamprimum illius pretium consequendi, & intentioni Suae Sanctitatis satisfaciendi, & neminem adhuc reperisse, qui meliorem conditionem faciat, quam Illustres DD. Laurentius Gavotto, & Sebastianus Marretus Nobiles Savonenses, Mercatores Romæ Negotiantes, qui totum dictum Montem additum empturos, & pretium infra scriptum se soluturos obtulerunt; Re igitur cum Illustrissimo, & Reverendissimo Domino Theaurario Generali prædicto communicata, & ab eo approbata, eisdem Dominis Laurentio, & Sebastiano omnia dicta loca, ut præfertur addita vendere, & concedere deliberarunt.

Propterea coram eodem Illustrissimo, & Reverendissimo Domino Theaurario, meque &c. iidem Procuratores nominibus prædictis, & vigore dictarum facultatum, ac alias omni meliori modo &c. sponte &c. dicta loca quingenta viginti sex cum tribus quintis partibus alterius loci Monti Novennalis præfati, ut præmittitur addita, & unita cum annuis fructibus, & redditibus scutorum sex pro quolibet loco a dicta die prima mensis Maii incipiendo cum omnibus juribus, & privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, & gratis, nec non assignationibus supradictis, quæ hic pro repetitis haberi voluerunt, vendiderunt, dederunt, & cesserunt, ac libere, & omnino transferunt eisdem Illustribus DD. Laurentio Gavotto, & Sebastiano Marretto præsentibus pro se ipsis, eorumque hæredibus, & successoribus, ac omnibus, & singulis, quibus ipsi vendiderunt, una mecum Notario &c. pro omnibus, quorum interest &c. respective cum conditionibus infra scriptis stipulan., & acceptan., & ex causa hujusmodi venditionis cesserunt omnia jura &c. dictis Congregationibus, & earum cuilibet respective de, & super dictis fructibus, & redditibus prædictis, respective summis quomodolibet competen. &c., nullo jure &c. ad haberi. &c. Ponentes &c. dantes &c. & donec &c. constituerunt &c.

Et hanc venditionem &c. fecerunt, & facere declararunt pretio, & nomine veri, & justii pretii scutorum centum, & quatuordecim pro quolibet loco, & sic in totum scutorum sexaginta millium, triginta dua, & bol.40. monetæ.

Quæ

Quæ quidem scuta sexaginta millia, triginta duo, & bol.40. Emptores præfatiolvere promiserunt dictis RR. DD. Venditoribus, & pro eis Illustri D. Jo: Baptista Ubertino SSm D. N., & Camera pecuniarum Depositario Generali, & pro dicta summa recipienda Depositario ab eodem SSmo D. N. specialiter Deputato, hoc modo, videlicet, scuta triginta millia, quæ per totum diem septimum præsentis mensis Maii ponere promiserunt in Banco dicti Domini Depositarii, ad creditum tamen ipsorum DD. Emptorum, ut supra, persolverent, statim sequuta confirmatione Sanctissimi Domini Nostri Pape præsentis Instrumenti, per Breve Suae Sanctitatis, dictoque Brevis expedito, & eisdem DD. Emptoribus consignato, residuum vero per totum mensem Junii proxime venturi, prout dicti DD. Gavotto, & Marretusolvere promiserunt, & quilibet eorum in solidum promisit.

His tamen pactis, & conditionibus adjunctis, videlicet, quod Emptores prædicti, vel eorum hæredes, & successores ad probandum, quod pecunia per eos, occasione dicti pretii solvenda, seu deponenda in usum, & effectum præfatum, seu alias in earumdem Congregationum utilitatem conversa fuerint, minime teneantur, nec ad id in judicio, vel extra compelli possint, nec probatio contraria eis ullo unquam tempore obtinere valeat: ita, quod Depositaria dicti Monti sic additi, & uniti, una cum Depositaria dictorum priorum ejusdem Monti Locorum unita, aucta, & incorporata, una, & eadem sit, & esse intelligatur, & ad dictos DD. Emptores ex causa, & titulo hujus venditionis, spectet, & pertineat, idemque Secretarius, & Computista literas patentes, ac notulam, seu listam omnium Creditorum, & Montistarum, tam priorum, quam novorum indifferenter cum solitis emolumentis expediant, & respective faciant, prout hastenus facere, & expedire consueverunt. Item, quod Congregationes prædictæ nullo unquam tempore possint hujusmodi solutiones recusare, seu quovis modo, & ex quavis causa differre, etiam sub prætextu, quod in computis distributionis, dictæ taxæ, seu alias quomodolibet gravatæ reperirentur, sed omnino, & præcisè ad dictas solutiones modis, ac temporibus supradictis dicto Monti, ac illius Depositario facien., teneantur, & obligatæ sint.

Item in eventum, in quem Congregationes prædictæ dictum Montem sic additum redimere vellent, sponte, vel alias quovis modo, & etiam ex ordine, & mandato Principis, aut aliorum Superiorum, teneanturolvere, & restituere dictum pretium ad eandem restitutionem scutorum centum quatuordecim pro quolibet loco, quo ipsi ita vendiderunt, sive dicta loca, tempore redemptionis, plus, seu minus valeant, seu venderentur.

Itemque dicti RR. PP. Procuratores nominibus præfatis teneantur hujusmodi venditionem, ac Monti additionem, &

taxæ prædictæ distributionem, & assignationem, omniaque alia in præsentis Instrumento contenta, ad majorem dicti Monti, & Emptorum præfatorum cautelam, & securitatem, confirmari, & approbari facere per Breve SSm D. N. cum omnibus clausulis, & cautelis necessariis, & opportunis, dictumque Breve expediri facere dictarum Congregationum sumptibus, illudque sic expeditum, una cum Instrumento publico præsentis additionis, & venditionis, earum similiter expensis dictis DD. Emptoribus tradere, & consignare, ipsique DD. Emptores ante dicti Brevis expeditionem, & consignationem ad aliquid ex causa dicti pretii solven. minime teneantur, nec cogi possint.

Promittentes dicti RR. Patres, quibus supra nominibus, hujusmodi venditionem esse, & semper fore bonam, ac bene, & valide factam, illamque, & omnia, & singula in præsentis Instrumento contenta habere rata &c., & contra non facere &c. alias &c. de quibus &c. absque &c. pro quibus &c. dicti RR. PP. dictas Congregationes, & earum singulas, earumque, & cujuscumque ipsarum bona &c. introitus &c. dicti vero DD. Emptores sese ipsos &c. eorumque hæredes &c., & bona &c. in ampliori forma Camera Apostolica, cum solitis clausulis &c., citra &c. obligarunt &c. renunciarunt cuicumque appellationi, & tactis peccatoribus &c., & scripturis &c., respective jurarunt, super quibus &c. Actum Romæ in ædibus solitis dicti Rm D. Theaurarii, præsentibus ibidem DD. Hermete Caballecto Camera Apostolica, & dicti Monti Ratiocinatore, & Fantino Rentio etiam ejusdem Camera Apostolica Ratiocinatore Testibus &c.

§.3. Nos itaque volentes prædicta omnia, quæ de mandato, scientia, & ordine nostris processerunt, & gesta sunt, perpetuo inviolabiliter servari, & ut firma, & immutabilia permaneant, tam pro dictarum Congregationum, quam Monti præfati, & illius Emptorum, & Creditorum securitate statuere, & providere, motu simili, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolica potestatis plenitudine, præinsertum Instrumentum, omniaque, & singula in eo contenta, juxta illius formam, & tenorem, in omnibus, & per omnia approbamus, & confirmamus, illisque Apostolica firmitatis robur adicimus, supplet omnes, & singulos tam juris, quam facti, & solemnitatatum quarumlibet necessariarum, etiam ex forma, & tenore quarumcumque literarum Apostolicarum, vel aliarum, & similia Instrumenta annullantium, ac etiam mandati, seu facultatis dictorum Procuratorum, ac consensus omnium illorum, qui in præmissis forsan consentire debuissent defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, ita ut a nullo unquam impugnari valeant, etiam sub prætextu, quod dicti Procuratores non haberent hujusmodi facultatem, seu formam præinsertarum literarum nostrarum in aliquo variaverit, seu forma in eis tradita mini-

Hujusmodi Instrumentum confirmat Clemens.

minime servata fuerit, vel ex eo, quod priores Montifæ, seu alii, quorum interest, vocati non fuerint, sed ea omnia inconcussa firmitate subsistere, & inviolabiliter, ac præcise servari debere: & nihilominus ad majorem cautelam taxam prædictam scutorum trium millium centum quinquaginta novem bol. 60. super bonis, & redditibus cujusque distarum Congregationum, prout in præferto Instrumento continetur, imponimus, & constituimus, & ab aliis distarum Congregationum bonis, & redditibus sejungimus, & separamus, dictoque Monti applicamus, & assignamus, illique per dictas Congregationes, modo, loco, & terminis præmissis, omnino, & cum effectu persolvi mandamus, ac illius fructus ad annua scuta sex tantum pro quolibet loco reducimus, & super eadem taxa dicta Loca quingenta viginti sex cum tribus quintis partibus alterius loci ad dictam rationem scutorum sex annuorum pro quolibet loco erigimus, & instituiamus, & cum aliis dicti Montis prioribus locis unimus, addimus, confundimus, & incorporamus, ita ut inter eos omnis differentia, omneque discrimen penitus, & omnino tollatur, præterquam in casu infra scripte redemptionis, dictaque loca quingenta viginti sex cum tribus quintis partibus alterius loci eisdem Laurentio Gavotto, & Sebastiano Marretto vendimus, & transferimus pretio dictorum scutorum centum quatuordecim moneta pro quolibet loco, per eos modis, & temporibus in eodem Instrumento contentis solven., ita ut ex nunc dicti Emptores eadem Loca Montis cuicumque alteri persone in una, seu pluribus vicibus vendere, & resignare, deque illis ad eorum libitum, disponere, libere, & licite valeant: statuentes, dictos Emptores, omnesque alios jus, & causam ab eis habentes, & habituros ad probandum, seu verificandam, in quam causam pretium dicti Montis ab eis solum conversum fuerit, nullo unquam tempore teneri, aut obligatos esse: Ac Depositariam dicti Montis cum additione præfata unam, eandemque remanere, & ad eosdem emptores, ex causa dictæ venditionis, spectare, & pertinere: eosdemque Secretarium, & Computistam dicti Montis literas patentes, & listam Creditorum, & Montistarum cum solitis emolumentis confiscare, & expeditere debere. Et in omnem casum, & eventum redemptionis, & extinctionis dicti Montis sic, ut præmittitur, additi, tam si sponte fiat a dictis Congregationibus, quam etiam ex ordine, & mandato nostris, vel successorum nostrorum, pretium illius ad eandem rationem scutorum centum quatuordecim pro quolibet loco solvi, & restitui debere, & propterea in quibuscumque literis patentibus dictorum locorum additorum expediti. mentionem fieri volumus, & mandamus, quod sunt de locis nunc additis, ad effectum, ut dicta redemptione, vel extinctione occurrente, restituantur pretium dictorum locorum ad eandem rationem scutorum centum quatuor-

decim pro quolibet loco, & quoad reliqua cesset omnis differentia, ac in omnibus, & per omnia prioribus locis, ut præmittitur, æquiparentur, dictasque Congregationes nullo unquam tempore solutiones prædictas per eas debitas recusare, seu quovis modo retardare, aut differre posse, etiam sub prætextu, quod in computis dictæ taxæ, ac illius distributionis, seu alias quomodolibet gravata fuerint, sed omnino, & præcise ad dictas solutiones, modis, & temporibus supradictis, Depositario Montis faciendas teneri, & obligatas esse.

§.4. Præsentisque nostras de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel alio quovis defectu notari, argui, vel impugnari, aut revocari, restringi, vel limitari nullatenus posse, & si secus fiat, quoties id fiet, toties illas in pristinum restitutas, & plenarie reintegratas, validasque, & efficaces, perinde acsi consistorialiter, & de Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio, & assensu emanassent, perpetuo fore, & esse, ac censeri, vimque validi contractus inter Nos, & Sedem præfata, & dictos Montis Emptores, & alios ab eis causam habentes, & habituros iniri habere, easque ad omnia, & singula præmissa plene proban. omnino sufficere, nec ad id alterius probationis adminiculum requiri, dictumque Montem, & Collegium, ac illius Depositarium in pacifica, & quieta distarum pecuniarum, & summarum per unamquamque distarum Congregationum, ut præmittitur, debitarum, & assignatarum, modis, ac temporibus, percipiendi, exigendi, & consequendi, ac jurium, & privilegiorum præfatorum possessione, dicto Monte durante, manutendos, & conservandos esse, ac desuper numquam molestari debere: sicque & non alias per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§.5. Non obstantibus omnibus, que in singulis Prædecessorum nostrorum super erectione, ac reductione dicti Montis Novennalis, ac præferto nostris literis, voluerunt, ac Nos respectu volumus non obstare, que hic sigillatim pro repetitis habeantur; quibus omnibus specialiter, & expresse derogamus, nec non aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & Cancellariæ nostræ regulis, etiam de non tollendo jus quæsitum, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris die 22. Maii 1594. Pontificatus nostri Anno III.

Claufulæ ad perpetuū hujus confirmationis firmitatem.

Contraria tollit.

Dat. die 22. Maii 1594. An. III.

Tur-

L X X X.

Ex Regest. in Secret. Breu.

Vicarius Turrinani Archiepiscopi deputatur Commissarius Apostolicus ad recipiendas rationes ab Œconomis Ecclesiarum Sardinie super spoliis Archiepiscoporum, & Episcoporum, fructuumque Ecclesiarum vacantium.

Dilecto filio Vicario Venerabilis Fratris Archiepiscopi Turrinani, in Spiritualibus Generali.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecte Filii Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

DEcet Romanum Pontificem, quando cumque ea, que per Prædecessores suos piis usibus applicata fuere, secus atque destinata sunt, conversa fuisset comperit, de opportuna provisionis remedio providere, prout in Domino salubriter conspicit expedire.

Pius V. spolia Archiepiscoporum, & Episcoporum Sardinie, fructusque Ecclesiarum vacantium applicavit reparacioni ipsarum Ecclesiarum, & Sacrarum Suppellectilium comparacioni.

§.1. Alias siquidem fe. re. Pio Papæ V. Prædecessori nostro exposito pro parte charissimi in Christo filii nostri, tunc sui, Philippi Hispaniarum Regis Catholici, quod cum Sedes Apostolica numquam percepisset, nec percipere consuevisset spolia Archiepiscoporum, & Episcoporum in Insula Sardinia Metropolitanas, & Cathedrales Ecclesias obtinentium, nec minus fructus, redditus, & proventus Ecclesiarum hujusmodi, illarum vacatione durante, decurrentes, sed spolia, & fructus hujusmodi ipsorum Archiepiscoporum, & Episcoporum in dictis Ecclesiis Successores, ex privilegiis, & Indultis Apostolicis, semper perciperent, & levassent, ac percipere, & levare pacifice, & quiete consuevisset, & cum Ecclesiæ hujusmodi pro earum Fabricis, ac ornamentis, & paramentis pro divino cultu necessariis, nullos haberent redditus, verumiliter, ac pro certo credendum erat, privilegia, & indulta prædicta ea ratione per Romanos Pontifices concessa fuisset, ut ipsi Archiepiscopi, & Episcopi, Ecclesias prædictas ex pecuniis provenientibus ex spoliis, & fructibus prædictis reparare, instaurare, & manutenerent, & conservare, nec non ornamenta, & paramenta hujusmodi in eisdem Ecclesiis habere deberent, & tenerentur: nihilominus a multo, & fere immemorabili tempore citra, ipsi Archiepiscopi, & Episcopi, quamvis spolia, & fructus hujusmodi exegissent, & perciperent, illa in eorum commodum, & utilitatem, & proprios usus converterant, negligendo, & omittendo Ecclesias prædictas, & earum ædificia, ac estructuras instaurare, reficere, & reparare, ornamentaque, & paramenta hujusmodi habere, ex qua avaritia, & negligentia Ecclesias prædictas ruinas in eorum ædificiis fere in totum minari, ornamentisque, & ædificiis hujusmodi carere contigerat; idem Pius Prædecessor, supradictis ejusdem Philippi, qui etiam

Sardinia Rex existit, ea in parte sibi humiliter porrectis, inclinatus, spolia Archiepiscoporum, & Episcoporum prædictorum in dicta Insula, & extra eam, non tamen in Italia decedentium, fructusque, redditus, & proventus Ecclesiarum prædictarum, illarum vacatione durante, ab Episcopis, & Archiepiscopis, quos in Ecclesiis hujusmodi, ut præfertur, vacantibus pro tempore, succedere contigisset, auctoritate Apostolica perpetuo abdicavit, & separavit, illasque dictas Ecclesias, pro illarum fabrica, structura, reparacione, & conservacione, ac etiam ornamentorum, & paramentorum emptione, & manutentione, etiam perpetuo applicavit, & appropriavit: & insuper, ut præmissa suum debitum consequi possent effectum, dilectis filiis singulis Capitulis singularum Ecclesiarum prædictarum, illarumque personis per dictum Philippum, Regem, ejusque Successores eligent., ut spolia, & fructus hujusmodi percipere, exigere, & recuperare possent, & valeret, illaque in restauracionem, recuperacionem, & manutentionem, emptionem, & conservacionem prædictas, convertere, ipsasque Ecclesias instaurare, reparare, & conservare, ornamentaque, & paramenta prædicta emere, & manutenerent deberent, & tenerentur, perpetuo concessit, & indultit, ac commisit, & mandavit: ipsique Archiepiscopis, & Episcopis, ne in spoliis, ac fructibus, redditibus, & proventibus hujusmodi se in aliquo intromitterent, aut intromittere auderent, quinimo illa per Capitula, & personas hujusmodi percipi, exigi, & recuperari, & ut præfertur, converti promitterent, sub censuris, & penis Ecclesiasticis eo ipso incurrendis, inhibuit, ac præcepit, & mandavit, prout in ipsius Pii Prædecessoris literis in forma Brevis, sub Datum die 8. Februarii 1569., Pontificatus sui Anno II. expeditis, latius continetur.

§.2. Cum autem, sicut Nobis nuper innotuit, Capitula Ecclesiarum tam Metropolitanarum, quam Cathedralium, seu Œconomis, aut alia persone ad perceptionem spoliiorum Archiepiscoporum, & Episcoporum pro tempore defunctorum, ac fructuum, reddituum, & proventuum Ecclesiarum hujusmodi pro tempore vacantium, vigore distarum Pii Prædecessoris literarum deputati, spolia quidem, ac fructus, redditus, & proventus hujusmodi perciperint, & exegerint, eos tamen, non in reparacionem Ecclesiarum, ac ornamentorum, & paramentorum emptionem, ut Pii Prædecessoris mens fuit, sed in proprios eorum usus converterint. Nos piam, tam Philippi Regis, quam Pii Prædecessoris intentionem sic fraudari ægre ferentes, ac in præmissis opportune providere volentes; Motu proprio, & ex certa scientia, maturaque deliberacione nostris, te, de cujus prudentia, fide, & integritate plurimum in Domino confidimus, ad infra scripta Commissarium, & Delegatum nostrarum specialem, auctoritate Apostolica, teno-

Sed cum Ecclesiarum Œconomis ea sibi propria fecerint;

Clemens Vicario Turrinani Archiepiscopi committit, ut eos ad rationem perceptionis reddendi cogat, penamque inobedientibus infliget.

tenore presentium, constituimus, & deputatus, tibi que per presentes committimus, & mandamus plenam, liberam, & amplam ad hoc facultatem tribuentes, ut ab omnibus, & singulis Capitulis tam Metropolitanarum, quam Cathedralium Ecclesiarum Insule Sardinie, ac Oeconomis quibuscumque, tam ab eis, quam etiam a predicto Philippo Rege, aut aliis quibuscumque, quavis auctoritate ad receptionem spoliatorum Archiepiscoporum, & Episcoporum pro tempore defunctorum, ac fructuum, reddituum, & proventuum huiusmodi Ecclesiarum vacantium pro tempore, deputatis, fidelem, ac diligentem rationem, tam spoliatorum, quam fructuum, reddituum, & proventuum per eos, & quemlibet ipsorum, usque in diem, quo rationem exigere inciperis, exactorum, & perceptorum, auctoritate nostra exigas, eosdemque ad huiusmodi rationem tibi reddendam, per censuras, & poenarum Ecclesiasticarum, atque privationis suorum Beneficiorum, & Officiorum Ecclesiasticorum quorumcumque, inhabilitatisque ad illa, & alia impoterum obtinenda, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, cogas, & compellas, & si, visis rationibus computisque, huiusmodi spolia, & fructus, redditus, & proventus per eos exactos, & perceptos, in restitutionem Ecclesiarum, ac ornamentorum, & paramentorum emptionem, ut a prefato Pio Prædecessore designatum fuit, minime expensos, sed in alios quovis usus, in dictis literis minime expressos, & contra dictarum literarum seriem conversos fuisse compereris, Capitula, Oeconomos, & alios Exactores huiusmodi, sive heredes, per supradictas, & alias etiam graviores poenas, arbitrio tuo, infligendas, aggravandasque, & reaggravandas, ad integram restitutionem spoliatorum, ac fructuum, reddituum, & proventuum huiusmodi faciendam, pariter cogas & compellas, ac penes personam fidei, & facultatis idoneam deponi mandes, & facias, unde, nisi de mandato nostro, a quoquam, quavis auctoritate, recipi, aut in alios, quam eos, quos Nos statuimus, usus, converti minime permittas: Tibique facultatem, quoscumque, opus fuerit, etiam per edictum publicum, confito, etiam summarie, de non tuto ad illos accessu, citandi, ac inhibendi, auxiliumque brachii secularis invocandi, aliaque in premissis, & circa ea necessaria, & opportuna faciendi, tribuimus.

Obstantia tollit.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quarumvis Ecclesiarum, & Capitulorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium premissorum, quomodolibet concessis, & confirmatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores, presentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice,

domtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 13. Aprilis 1594., Pontificatus nostri Anno III.

Dat. die 13. Aprilis 1594. An. III.

LXXXI.

Canonizatio Sancti Hyacinthi Ordinis Fratrum Prædicatorum, & festivitatis institutio pro die 16. mensis Augusti.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Benedictus Pater misericordiarum, & Deus totius consolationis, qui dilectam filii sui sponsam, Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam perpetua regit providentia, atque his luctuosis temporibus, multis arumnis, & calamitatibus afflictam, multiplici etiam gaudio, & Sanctorum suorum gloria consolatur. Vere enim magna existit spiritualis lætitiæ materia, cum Deus illustra servorum suorum merita ideo mundo manifestat, ut dum illis ubique Terrarum veneratio tribuitur, Deus ipse in Sanctis suis mirabilis prædicetur. Nam cum aliqui servi Dei, excellenti vitæ sanctitate, & miraculis insignes, jam cum Christo in Cælo regnantes, in terra quoque summa Romani Pontificis auctoritate, Sancti esse declarantur, Rex ipse sempiternæ majestatis, & gloriæ, in Sanctorum Concilio glorificatur, divini cultus observantia augetur, fidelium pietas, & devotio excitatur, detestanda hæresis magis magisque vincuntur, plures populo Dei ad virtutis exemplum, & suffragii patrocinium proponuntur, ut quod fideliter petimus, id efficacius multiplicatis intercessoribus consequamur.

Sancti qui in Cælo regnât, in Terra etiâ Romani Pontificis decreto venerandi sunt.

§.1. Quare magna Dei benignitate, ante paucos annos factum est, ut a felicis recordationis Sixto Papa V. Prædecessore nostro, ex Seraphici Patris Francisci Religione, Beatus Didacus Hispanus, in Sanctorum numerum referretur, & nunc vicissim, ex Beatissimi Patriarchæ Dominici disciplina, Beatus Hyacinthus Polonus, Sanctis pariter Christi Confessoribus adscribatur, nimirum ut duo clarissimi Ordines, unde tot pii, ac Sancti viri Catholicæ Ecclesiæ lumina prodierunt, nostra quoque ætate, duplicato populi Christiani gaudio, honore consimili augeantur, ut duæ istæ lucernæ, fide, & signis mirabilibus luminosæ, & caritate ardentes, supra excelsum candelabrum collocatæ, in domo Dei colliceant.

Sixtus V. Canonizavit S. Didacum, in ejus Constitut. CXXVIII. Rev. To. V. Par. I. fol. 5.

§.2. Et nos quidem cum multis aliis in rebus, tum in hoc etiam divinæ gratiæ abundantiam agnoscimus, primum quod Nos ipsos Deus, veluti oculos testes, in hac religiosa causa esse voluerit: nam cum adhuc ex numero essemus Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, & Apo-

Et mox proponitur Canonizatio Beati Hyacinthi.

Apostolicæ Sedis de latere Legatione in Polonia fungeremur, vidimus Cracoviæ insigni loco sepulchrum B. Hyacinthi, in quo venerandum illius Corpus in somno pacis quiescit, & Regni illius erga hunc Beatum virum singularem devotionem perspeximus: deinde etiam in eo divitiarum bonitatis Dei prædicamus, quod ita dispulerit, ut hoc pium, & salutare canonizationis Beati Hyacinthi negotium, ante annos quinque & septuaginta, Religiosis Poloniæ Regibus, Regniq; Ordinibus supplicanti bus inchoatum, & a pluribus Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris, variis progressibus promotum, tandem per nostræ humilitatis ministerium, qui Poloniæ Regnum peculiari paternæ dilectionis affectu complectimur, omni ex parte absolvetur.

Leo X. Poloniæ Rege instanti, illius processum commisit.

§.3. Anno siquidem humanæ salutis 1518. felicis recordationis Leo Papa X. Prædecessor noster, supplicationibus rec. mem. Sigismundi Primi Poloniæ Regis tunc in humanis agentis, de Beato Hyacintho Polono. Ordinis Fratrum Prædicatorum, fidei integritate, & morum sanctimonia, & miraculorum fama, in universo Poloniæ Regno percelebri, in Sanctorum numerum referendo, inclinatus, bon. mem. Joanni Episcopo Laudicæ, & Jacobo Canonico Cracoviæ, ut in ejus vitam, & miracula, diligenter inquirerent, suis quibusdam literis mandavit. Qui pro suo Apostolicæ Sedi obtemperandi studio, universæ illius vitæ, & miraculorum rationes in acta retulerunt: eaque anno etiam Domini 1526. Leone Prædecessore predicto vita sancto, ad pie mem. Clementem Papam Septimum etiam Prædecessorem nostrum transmissert.

Leone vita sancto Clemens VII. Fratris Ordinis S. Dominici licentiam dedit in Regno Poloniæ, illius officia celebrandi.

§.4. Quibus quidem actis diligenter perspectis, ac etiam ipsius Sigismundi Regis supplicationibus idem Clemens Prædecessor adductus, dum de tota re mature decerneret, Fratris Ordinis Prædicatorum dicti Regni, ut postried festivitatis Assumptionis Beatissimæ Dei Genitricis Virginis Mariæ, solemnitatem, atque Officium, ac Sacrosanctum Missæ Sacrificium in ejusdem B. Hyacinthi honorem celebrare, atque etiam imagines, & Altaria illi in omnibus Ecclesiis domorum suarum præfati Ordinis statuere possent concessit. Et deinde predicto Sigismundo Rege id etiam postulante, eandem concessionem ad omnes dicti Regni Cathedrales Ecclesias, quoad usque ad Canonizationem dicti B. Hyacinthi eventum esset, extendit.

Paulus III. iterum negotium d. Canonizationis tribus Card. examinari commisit.

§.5. Cæterum consilio de Canonizatione huiusmodi ob quasdam tunc obortas difficultates per id tempus intermisso, anno si nilliter Domini 1539. tunc existentes Præsules ejusdem Regni, in Synodo Petricoviensi per eos celebrata congregati, unanimi consensu, dicto Clemente Prædecessore defuncto, per literas sanctæ memoriæ Pauli Papæ III. similiter Prædecessori nostro supplicarunt, ut ad huiusmodi Canonizationem perficiendam, suam, & dictæ Sedis auctoritatem impertiretur. Quorum supplicatio-
Ball. Rom. Tom. V. Par. II.

plicationibus idem Paulus Prædecessor annuens, tribus Venerabilibus Fratribus suis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, Ordinum Prioribus, negotium Canonizationis huiusmodi rursus examinandum commisit, qui & ipsi, pro assiduis ejusdem Sigismundi Regis, necnon Prioris Provincialis dicti Ordinis in predicto Regno tunc deputati supplicationibus, quibus nempe id petebant, ut in ipsius Hyacinthi fidei sinceritatem, vitæ sanctitatem, & miraculorum, quorum in dies in dicto Regno fama augebatur, excellentiam diligenter iterum inquireretur, ad quosdam ipsius Regni probatos viros hoc negotium detulerunt, qui concessionibus Apostolicis super ea re factis, aliisque omnibus, quæ ad Canonizationem prædictam pertinebant, attente consideratis, singula mature examinata in publica documenta redegerunt, denique summa fide collecta ad dictam Sedem transmissert. Postmodum idem Paulus Prædecessor Fratribus dicti Ordinis ejusdem Regni etiam concessit, ut ipsi Officium de dicto Beato Hyacintho singulis quintis feriis, in quas nullum Festum proprium incidere, perinde ac si esset in Sanctorum numerum relatus, quemadmodum de Sancto Dominico singulis feriis tertiis fieri solebat, recitare, ac illius ossa, & corpus exhumare, ipsumque in sublimiorem Ecclesiæ locum transferre possent.

Gregor. XIII. & Sixtus V. de Canonizationis abolitione requisita fuerunt.

§.6. Postea labente anno Domini 1583. claræ mem. Stephani Poloniæ Regis, de eadem Canonizatione apud felicis recordationis Gregorium Papa XIII. pariter Prædecessorem nostrum, dum in humanis ageret, supplicatione intercedente, ac interea illo vita sancto, carissimi in Christo filii nostri Sigismundi Tertii Poloniæ Regis, ac carissimæ etiam in Christo filiæ nostræ Annæ Poloniæ Reginæ, necnon dilectorum filiorum nostrorum tunc suorum, Gregorii tit. Sancti Sixti de Radzivil, & Andræ de Somelio, tit. Sancti Angeli in Piscina, Battorii nuncupatorum Cardinalium, & Venerabilium Fratrum nostrorum Archiepiscoporum, & Episcoporum, cæterorumque totius Regni prædicti Ordinum status, tam Ecclesiastici, quam secularis, votis ac precibus, a fe. re. Sixto Papa V. etiam nostro Prædecessore, per dilectos filios Stanislaum Rolsium, ejusdem Sigismundi Regis apud eundem Sixtum internuncium, necnon, Fratrem Hippolytum Mariam Baccaria de Monte Regali Magistrum Generalem totius Ordinis Prædicatorum, ac ejus nomine Fratrem Bartholomæum de Miranda tunc Procuratorem Generalem ejusdem Ordinis, ac demum Fratrem Severinum Cracoviensem, ejusdem causæ, nomine Provincie, & Regni Poloniæ, ad id constitutum Procuratorem, supplicatum fuit, ut ipse eundem Beatum Hyacinthum pro sanctitatis suæ fama, quam miraculorum accessio in dies magis magisque confirmabat, in Sanctorum numerum veteri Romanæ Ecclesiæ ritu, & præscripta solemnitate cooptaret.

Sixtus V. processum jam per-

§.7. Idem vero Sixtus prædictum processum

1594. fessum Card. de sacris ritibus & tribus Ror Auditoribus examinanda com munit.

cessum super hujusmodi re confectum, Congregationi venerabilium Fratrum nostrorum, tunc suorum, S. R. E. Cardinalium, super sacris ritibus deputatorum, examinandum commisit. Coram quibus idem Sigismundus Rex, & universi Regni predicti Status Ecclesiastici, necnon ipsius Ordinis Prædicatorum Religionis Professores, nonnulla Scripturarum, ac jurium volumina, duoque processus super ea re formati exempla protulerunt, unum videlicet ex fel. rec. Pauli PP. IV. etiam prædecessoris nostri, qui unus ex tribus Cardinalibus in ordine Prioribus a prædicto Paulo prædecessore ad id deputatus fuerat, scripturarum monumentis depromptum, alterum vero ex ipso Regno simul cum libro, tum vetustatis auctoritate, tum vite, ac miraculorum ejusdem B. Hyacinthi diligenti expositione probato allatum, eo quidem illud ad fidem propofitis de rebus faciendam firmius, quod esset præstantium virorum literis obfignatum, & longo annorum spatio in Archiepiscopo Cracoviensi Conventus ejusdem Ordinis Prædicatorum, tantæ cum fidei laude asseratum, ut illo tanquam certi testis opera summæ auctoritatis homines semper dubiis in rebus uterentur. Cujus rei fidem vel hoc ipsum agebat, quod alterum alteri, tum rebus tum sententiis omnibus tam apte respondebat, ut nihil vel similius vel congruentius excogitari posse videretur. Quæ quidem universa, citato Fisci Procuratore, recognita fuerunt. Idem, porro Sixtus prædecessor, tribus causarum Palatii Auditoribus doctrina, & rerum usu præstantibus, ad hoc nominatim deputatis mandavit, ut de iisdem illis juribus, ac processibus exemplis diligenter cognoscere, & conclusiones inde pro more colligerent.

Qui Gregorio XIV. testulerant.

§.8. Quæ in re, cum diu, multumque illi operam suam exercuissent, eodem Sixto, sicut Domino placuit, viam universæ carnis ingresso, fel. rec. Gregorio PP. XIV. prædecessori etiam nostro retulerant, producta jura plenissima esse fidei atque auctoritatis, processumque omnem ad Canonum præscripta fuisse confectum, atque ex eo Beati Hyacinthi fidei integritatem, vite sanctitatem, & miraculorum, ex quibus octo potissimum consideranda propofuerant, claritatem manifeste elucere. Quæ quidem re ad venerabilium etiam Fratrum suorum S. R. E. Cardinalium super sacris ritibus tunc deputatorum Congregationem, ut & ipsi, quid ea de re sentirent, in medium afferrent, ejusdem Gregorii iussu remissa, iidem Cardinales attente examinatis aliarum a prædictis causarum Auditoribus conclusionum argumentis, ac Fisci Procuratore semper citato, atque audito, servatissime etiam servandis, unanimi consensu eorundem Auditorum, super scripturis, juribus, & processibus exemplis exhibitis relationem approbarunt, & rationes, quibus de illius fide, vita, & miraculis constaret, longe firmissimas esse judicarunt.

Rex Poloniæ pro d. Canon.

§.9. Accessit denique recens, & aequitatis ac pietatis plena postulatio ejusdem Sigismundi III. Regis, qui etiam Svetiæ Rex existit, quique Legatione nobis, ac Sedi Apostolica obedientiæ præstandæ causâ, dilecto filio insigni viro Stanislao Myski, Palatino Lencientensi apud Nos, & distam Sedem Oratori suo nuper delata, nihil eum a nobis vehementius hoc tempore flagitare iussit, quam ut negotium istud ad optatum tandem, & suis, atque Christianissimum ejusdem Regni Polonia supplicationibus, consentientem exitum perducamus.

§.10. Cujus quidem B. Hyacinthi vite omnis, ac rerum, quas Deus ejusdem tum viventis tum defuncti intercessione ac meritis gessit, narrationem hoc loco pro nostro munere toti Ecclesiæ proponendam duximus, ut inde non solum ad divinas laudes prædicandas, atque ad Christianam religionem firmiore pietatis zelo conservandam Christianissimum animi excitentur, verum etiam eo nomine ingentes gratia ab omnibus Christianissimilibus Deo agantur, quod B. Hyacinthi prædicti sanctitatem, quamquam gravibus de causis autea probatam, & multis miraculis illustrem, publica tamen ipsius Apostolicæ Sedis, quam Spiritus Sanctus regit, & gubernat, ac nostra sententia omnino confirmari hoc tempore voluerit.

§.11. Natus igitur est B. Hyacinthus in Polonia, in Villa, quæ Camienfis appellatur Voratislaviensis Diocesis ante annum Domini millesimum ducentesimum, ex nobilibus, & christianis parentibus, sed quibus vite, virtutum, ac miraculorum splendore longe ipse præluxit. Invenit ætatis tempus in primum literis, quibus ætas illa informari solet, impertivit, in quibus cum tantum profecisset, quantum ad altiorum disciplinam capeffendam satis sibi esse videbatur, animum statim ad Theologiæ, & Juris Canonici studia adjunxit, magno sane, & admirabili cum fructu, ut qui non multo post Cracoviensis Ecclesiæ Canonicus factus, ita inter ordinis sui viros excelluerit, ut propter eximiam eruditionem cum præclara, & insigni pietate conjunctam, tanquam ardens lucerna cæteros clarissimo virtutum suarum lumine collustraret.

§.12. Ab Ivone deinde Cracoviensi Episcopo Patruo suo Romam perductus est: ubi una cum Ceslao ipsius consanguineo, & Hermanno Theutonico familiari suo a Sancto Dominico Romæ tunc degente, ejusdem Ivonis rogatu, qui de Hyacintho, ac duobus aliis regularis vite sue instituto imbuedis cum ipso egerat, perexiguo tempore omni illius disciplina egregie instructus, in ejusdem S. Dominici Ordinem nomen dedit, habituque de illius manibus suscepto, & expresse illius regulam professus, in Poloniam tandem cum sociis rediit.

§.13. Quo in itinere, cum usque ad Civitatem Frizacensem processisset, verbo simul, & exemplo tantum illic profuit, ut ipsis sex mensibus Monasterium dicti Ordinis, multis ibidem Fratribus, & Hermanno illis Præposito, relictis, construxerit. Inde Cracoviam reversus, alio ibi ejusdem

zationis abolitione apud Clem. VIII. vehementius infestit.

Clemens illius vitam recenset.

S Hyacinthus in Villa Camienfis ortus, Canonicus Cracoviensis fuit.

Habitu S. Dominici Romæ suscepit.

Monasteria plurima constituit, & S. Dominici vestigia, & virtutes verbo, & opere imitatus est.

Ordinis Monasterio erecto, Dominicana Religionis crescentem paulatim familiam propagavit. Mox ad aliarum ejusdem Polonia Regni Provinciarum salutem cogitatione conversa, quatuorque aliis professionis sue Monasteriis variis in locis edificatis, omnes, tum verbi Dei prædicatione, tum vite sue innocentia in sui admirationem excitavit. Summa denique hæc est, quam a Sancto Dominico ejusdem Religiosi instituti auctore, tanquam e purissimo fonte hauserat, vivendi rationem, eandem ipsam ad extremum usque vitam sancte, & religiose servasse. Nam sive Christianæ humilitatis species ante oculos proponatur, eo nihil erat demissius, nihil modestius, sive castitatis, ac virginei pudoris imago pulcherrima desideretur, illo nihil purius, nihil candidius fuit, si denique verè in Deum, & proximos caritatis forma exquiratur, illius charitate nihil potuit absolutius, nihil perfectius exoptari. Quanto porro in corpore castigando, atque in servitute redigendo, illius fuerit severitas singula noctes indicio fuerunt, quibus sese usque ad sanguinis profusionem affligebat. Quæ vero continentia, & moderatione in victu omni fuerit, præter sextas ferias Beatissimæ etiam Dei Maris Mariæ Virginis, & SS. Apostolorum Vigilæ ad unam omnes declarant, quibus excepto pane, & aqua, nihil omnino gustabat. Divini autem numinis propitiam di tanta cura, tantaque sollicitudine tenebatur, ut totas noctes in Templo fundendis ad Deum precibus in somnis sæpe confunderet, & si quando inedia, ac sopore fessis, & cadentibus membris, somnum capere cogebatur, aut stans, lapidi tantum Altaris innixus, aut jacens humi, scilicet prostratus quiescebat. Et quoniam nihil magis, quam otium homini præsertim Religioso vitandum esse sentiebat, idcirco quicquid temporis vacuum ab oratione supererat, id omne partim colendis sacris studiis, partim habendis concionibus, partim confessionibus audiendis, partim etiam ægrotis invifendis, partim denique Deo, & proximo serviendo, impendebat.

Miracula vitæ multa fecit, quorum aliqua hic referantur.

§.14. Cujus quidem singularem susceptæ vite rationem, quæ cœlestis potius, quam humanus vir merito reputabatur, frequens multorum, qui se ejus precibus, & orationi commendabant, ad eum concursus, atque adeo nova in dies rerum ab eo gestarum præstantia, pleraque miracula minime obscura declarant. In quibus, ut cætera, quæ innumerata prope sunt, omittamus, cujusdam Petri ex Villa Prosovii oriundi resuscitatio proponenda primum, occurrit, quem rapidi fluminis impetu ex equo dejectum, & in aquis omnino submersum, cum ejus corpus altero die jam latens, inexpectato ex ipso flumine prodisset, Deus ob merita, & preces ejusdem B. Hyacinthi, statim ad vitam revocavit. Ejusdem quoque sanctimoniam mulier quædam, Judich nomine egregie ostendit, quam cum paralytis morbi vis elinguent proflus, ac mutam reddidisset, nullaque ratione vocem

mittere ullam posset, tandem beati viri intercessione assequuta est, ut lingua, & sermone libere uteretur. Prædicandi autem Evangelii causa cum ad varia passim loca se conferret, ac propterea ad Vandalum flumen Vislogradum Masoviæ Urbem redundantibus aquis præterfluens aliquando pervenisset, nullo nauclero, nulloque navigio, quo trans amnem veheretur, ad illius ripas conspecto, divina ope implorata, & Crucis signo communitus, comites ad iter per medios fluctus alacriter prosequendum hortari hunc in modum coepit. Eja, inquit, filii, sequimini vestigia mea in nomine Christi, quo dicto, statim in flumen sicis vestigiis se immisit. Verum sociis præeuntem illum sequi metuentibus, extenso pallio aquam tegens: Agite, inquit, filii carissimi, sit iste Nobis pons Jesu Christi, per quem in nomine ejus transeamus. Itaque flumen illud altissimum simul, ac rapidissimum una cum sociis incolomis trajecit. Quodam tempore etiam, cum per agros Villæ cujusdam Diocesis Cracoviensis, inopum, ac pauperrimorum hominum segetes injuria grandinis læsas passim, ac disjectas videret, non prius sibi ab oratione temperavit, quam easdem incolis intactas, atque integras reddidisset.

§.15. Longum esset cæteras res ab eo, dum vixit, gestas percerere, ut cui toto vite cursu nullus umquam d-es effluerit, quo non præclara aliqua ediderit fidei, pietatis, innocentie, cæterarumque omnium sacrarum virtutum documenta. Quo quidem vite genere ad quadraginta propomodum annos perducto, cum tandem cuperet dissolvi, & esse cum Christo, in Vigilia Festivitatæ Assumptionis Beatissimæ Dei Genitricis, ac Virginis Mariæ, Fratris Monasterii Sanctissimæ Trinitatis Cracoviensis accessit, moriturum sese definito die prædixit, eosque appropinquantis sui discessus nuncio percussos amantissime consolatus valere in Christo, Deumque in vita perpetuo timere iussit. Postridie igitur piis, ac canonicis precibus recitatis, & Sacrosanctis Ecclesiæ Sacramentis summa cum veneratione perceptis, cum versum illum extremo jam vite spiritu protulisset: In manus tuas Domine commendo spiritum meum, in Domino obdormivit, ejusdem Domini Anno 1257. die 15. Augusti.

Diem sui obitus prædixit, & die 15. Augusti 1257. obdormivit in Domino.

§.16. Audita ejus morte, cum magna hominum multitudo, sive prosequendi funeris, sive contingendi corporis, sive per eum divini auxilii expetendi causa, sive alio Christianæ pietatis officio ad Sanctissimæ Trinitatis Monasterium ejusdem Ordinis Prædicatorum, sepulchro ipsius religiosum, ac celebre, confluxisset, Deus, in cujus conspectu gloriosa est mors Sanctorum ejus, Zegotam quemdam nobilem Polonum, qui ex equo, quem forte agitabat, miserime excussus, effractus, & contusus totius corporis membris statim obierat, ad B. Hyacinthi sepulchrum, eo ipso, quo mortuus est die, a parentibus allatum, ob ejusdem B. Hyacinthi merita, & preces, non solum

Miraculis etiam postea claruit quorum aliqua hic recensentur.